

עין משפט
גר מצוה

כא א מיי פייג מהל' גירושין הל' א סמג עשין נט טוש"ע אה"ע סימן ח סעיף מח:
כב ב ג מיי פיי מהל' פרה אדומה הל' ב:

—:‏גמ'‏:—

תוס' חר מקבאיי

איבעיא להו עד אחד בקטטה מהו ולא איפשטא. ואע"ג דעד א' ביבמה פסק הרב ד"ל דנאמן ולא אמרי' כיון דזמנין דסניא ליה לא דיקא ומנסבא. שאני התם דלא מעיקרא סניא ליה אבל הכא דידעינן בודאי דקטטה [היה] בינו לביתה ולא דייקא

קטז:

איכא בינייהו דארגיל' בה קטטה. פ' למ"ד משום דמשקרא היתה יראה כ"כ לשקר כיון דרחמנא ליה ולמ"ד דאמרה בדדמי כיון דיש קטטה בדבר מועט אמרה בדדמי ול"ג דארגילא היא כי לעולם יש לחוש שתשקר כיון ששונאתו וא"ת ואמאי לא תשקר והלא היא משקרת שאמרה גירשתי

בפני פלוני ופלוני ושיילינן להו ואמרו להד"מ וי"ל דזה לא היתה עושה שתשקר לומר מת בעלי ואם יבא תלך מזה ומוה וכל הדרכים האלו זה: **לא** דברו בקציר אלא בהווה. ירושלמי למה קציר א"ר מנא דלונסא דשכיח שאני התמה קודמת בראשו של אדם בשעת הקציר הדא הא דכמיז ויגדל הילד ויהי היום ויאל אץ אציו אל הקוצרים ויאמר אל אציו ראשי ראשי ורבנן אמרי:

דמישחא שכיח:

באותה שעה אמרו האשה שאמרה מת בע"י ב'.

משום דחזו דליכא עיגונא טפי אס לא היו מתאמינים אותה וא"ת ואמאי לא מהימנינן לה בזמנו שהיתה יכולה לומר גירשתי למאן דאמר צפ' שני דכתובות (דף כג. וס) דליתמר דרב המנונא אפי' שלא בפניו ויש לומר דאין זה מגו שאס תאמינה לומר מת היתה אומרת כמה פעמים בדדמי ולכך אין להאמינה אי לאו משום דחייס לעיגונא ועוד וי"ל דההוא אמורא דאמר שלא בפניו [נמין] אינה מעשה היינו דוקא לתנאי' דהתם שאומרת אשת איש הייתי וגרשה אני שיש להאמינה מטעם דהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואע"ג דליכא איסור דאשת איש כיון דשלא בפניו ^(ה) אינה מעשה אבל בעלמא לא היתה נאמנת:

י **ישאין** האחינן נבנבסין דנחלה ע"ל פיה. והא דאמרין בפרק

המפקיד (ב"מ לח: וסס) בשמעו צו שמת כולי עלמא לא פליגי דמורידין קרוב לנכסי שצוי מצי לאוקומי כששמעו צו בשני עדים דאי בעד אחד מיירי הא אשה דהכא בעד אחד דמיא אפ"ה אין האחינן נכנסין לנחלה על פיה וא"ת מ"מ תקשי אדמסיק התם כי פליגי בשלא שמעו צו שמת פירוש בשני עדים אלא בעד אחד דאי לא שמעו צו כלל פשיטא דאין מורידין וא"כ היכי קאמר שמואל התם מורידין וי"ל דהכא מיירי לירד ולמכור והתם מיירי לאכול כדמשמע התם ולפי זה יש לפרש ששמעו צו שמת היינו בעד אחד ולאכול דאי בשני עדים אפי' לירד ולמכור וא"ת וא"כ היכי פליגי בלא שמעו צו שמת דמורידין וי"ל דלא שמעו צו שמת בעד אחד אלא ע"י קול בעלמא כדאמר' בשילהי דמס' גיטין (דף פט.) כשמע פלוני מפלוני ופלוני מפלוני והלכו להם למדינת הים ומיהו צפ' בתרא דכתובות (דף קז.) איכא טובא כששמעו צו שמת ואיירי בשני עדים ומצינו למימר נמי הכא שילא לדעת והתם אין מורידין קרוב לנכסיו כדאמר בפרק המפקיד (ב"מ דף לח: וסס): וחזרו

האשה שלום פרק חמשה עשר יבמות

עד אחד נקטטה. קטטה צינו לצניה והלך למדינת הים וצא עד אחד ואמר מת מי מהימן אי לא: **אלפוס שיקרא**. בתמיה. אס כרבי יהודה סבירא להו דאינה נאמנת אא"כ זוכה למה הוריה לזכות: **בתנאי' אלא צנאס מן הקציר**. שכן היה המעשה כדאמר' לקמן ולא הסירו חכמים אלא דוגמתו שהיא

הדצר קרוב לנו ומירתתא ולא משקרא אצל ממדינת הים אינה נאמנת: **אלא צפוס**. מעשה שהיה כך היה והוא הדין לכל מקומות: **גב' לדניינס**. שאתם אומרים כעין המעשה שהיה צעין: **אין** לי **אלא קציר חטים**. דמעשה שהיה בקציר חטים היה כדלקמן: **גודר**. תמרים: **עוזר**. מלקט תאנים: **הנא נמי**. לענין מדינת הים: **שילפי**. סוף קציר חטים. שילפי לשון שלף איש (רות ד) שכבר היה הקציר משחלף ועוזר: **ויעזינס צירדן ובספינה**. משום מעשה שהיה צירדן ובספינה ונטמאו כדאמרין לקמן: **ויורקס בלד זס**. של נהר דהיינו נמי דומיא דספינה שפורחין בלחיר על פני המים: **לא ירכינס על גבי צהס**. בתוך המים דהיינו נמי דומיא דספינה שהלדס הנושאן יושב במקומו וספינתו נוטלתו ומוליכתו וספינה פעמים **ירכינס על גבי צהס**. בתוך המים דהיינו נמי דומיא דספינה שהלדס הנושאן יושב במקומו וספינתו נוטלתו ומוליכתו וספינה פעמים **שהא גושסת ונוגעת בקרקע: אלא אס כן רגליו**. של עליון ונוגעות בזמס בקרקע: **על הגשר**. דכארעא סמיכתא היא והאדם המעבירו הולך כל שעה ברגליו ואינו דומה לספינה: **סחוב בקרקעיסת**. והאחיל הכלי של מי מטאת עליהן ונטמאו: **בתנאי' שנשא וסעול כסופסה**. על פיה: שאין

למדינה אחרת דלא שכיחי אינשי לא מירתת ובית שמאי הכא נמי שכיחי שיירתא מאי מעשה שהיה דאמר רב יהודה אמר שמואל שילפי קציר חטין היו והלכו עשרה בני אדם לקצור חטין נשכו נחש לאחד מהן ומת ובאת אשתו והודיעה לבית דין ושלחו ומצאו כדבריה באותה שעה אמרו האשה שאמרה מת בעלי תנשא מת בעלי תתייבם נימא רבי חנניא בן עקיבא ורבנן בפלוגתא דבית שמאי וב"ה קמ'פלגי דתניא ”לא ישא אדם מי חטאת ואפר חטאת ויעבירם בירדן ובספינה ולא יעמוד בצד זה ויזרק לצד אחר ולא ישיטם על פני המים ולא ירכיבם לא על גבי בהמה ולא על גבי חברו אלא אם כן היו רגליו נוגעות בקרקע אבל מעבירם על הגשר אחד ירדן ואחד שאר נהרות רבי חנניא בן עקיבא אומר לא אמרו ”אלא ירדן ובספינה וכמעשה שהיה לימא רבנן דאמרי כב"ש ור' חנניא בן עקיבא דאמרו כב"ה אמרי לך רבנן אנן דאמרינן אף כב"ה עד כאן לא קאמר בית הלל התם אלא משום דמירתת במקום קרוב מירתת במקום רחוק לא מירתת הכא מה לי ירדן מה לי שאר נהרות רבי חנניא בן עקיבא אמר לך אנא דאמרי אף לב"ש עד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא משום דאיחי דייקא ומינסבא מה לי מקום קרוב מה לי מקום רחוק הכא משום מעשה שהיה בירדן ובספינה דהוה מעשה גזור רבנן בשאר נהרות דלא הוה מעשה לא גזור רבנן מאי מעשה שהיה ”דאמר רב יהודה אמר רב ימעשה באדם שהיה מעביר מי חטאת ואפר חטאת בירדן ובספינה ונמצא כזית מן המת תחוב בקרקעית של ספינה באותה שעה אמרו לא ישא אדם מי חטאת ואפר חטאת ויעבירם בירדן ובספינה: **מתנאי'** בית שמאי אומרים תנשא ותטול כתובתה בית הלל אומרים תנשא ולא תטול כתובתה אמרו להם בית שמאי התרתם ערוה חמורה ולא נתיר ממון הקל אמרו להם בית הלל מצינו שאין

לדעת והתם אין מורידין קרוב לנכסיו כדאמר בפרק המפקיד (ב"מ דף לח: וסס): וחזרו

מסורת הש"ס

א) נצ"ל טעמא דעד אחד כו"ל, ב) נלעיל לג: וס"נ, ג) נלעיל כה. וס"ק, ד) נפ' פירושו במי"ט ד"ה אחת וי, ה) נצ"ל דרב, ו) עדיות פ"א מי"ב, ז) נחגיזה כג. ח) מוספתא דפרה פ"ח, ט) שבת ס: חגיגה כג. י) נוספתא שס ע"ט, יא) חגיגה כג, יב) עדיות פ"א מי"ב, יג) ש"ך לקמן קח.

—:‏גמ'‏:—

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה באתה וכו' דשלא בפניו נמי אינה מעשה:

—:‏גמ'‏:—

מוסף רש"י

דהיא דייקא ומנסבא. דהיא גופא דייקא עד שידעת שמת ודאי ואמר כך נשאם (לעיר בה.), ולא יעמוד בצד זה. של נהר (חגיגה כג.), אלא אם כן היו רגליו נוגעות בקרקע. משום מעשה שהיה בספינה כדלקמן, וכל ספינה מהלכת בלחיר וגזרו על האירות כזן (שם), אבל מעבירם על הגשר. הואיל ורגליו נוגעות צו (שם), לא אמרו אלא בירדן ובספינה. ולא גזר ושאר נהרות, דגזירה שגזרו מחמת מאורע אין להם לגזור אלא משין המאורע (שבת ט:) אצל משעין על פניו ועומד בלד זה ויורקס ללד אחר (חגיגה כג.).